

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe un an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancați nu se imprimă. — Manuscrisele nu se retrămit.

Nr. 240

Duminică, 1 (13) Noemvre.

1887.

Brașov, 31 Octomvre 1887.

Nu e și lăsată de Dumneșu, ca să nu cîmî în foile Ungurilor dela putere, că statul mai liberal și mai drept față cu poporele sale, ca cel guvernat de Tisza Kalman, nici că se mai află pe tot rotogolul pământului; nu trece o singură ocaziune, cât de neînsemnată ar fi, ca să nu strige în gura mare, că Ungurii sunt purtătorii civilizației și că aici la hotarele Orientului ei au întemeiat, organizat și consolidat un stat al dreptului și al culturii, care ține pasu cu statele înaintate ale Occidentului.

Dacă, intrîndu în vorbă cu acești copii răsfățați ai regimului unguresc, le adresezi întrebarea, că ore cum se poate întembla, că într'un stat, cum pretind ei, atît de drept și de liberal față cu poporele sale, astăzi nu mai poate încăpe nici un Român într'o funcțiune publică, își răspund cu fruntea încrețită: Vina lor este, de ce nu învață „limba statului?”

Să lăsam un moment cestiunea dreptului de limbă în suspens și să cercetăm, dacă în adevăr necunoștința limbii statului este cauza, că nu se mai poate împărtași nici un Român de dreptate și de liberalismul, care se pretinde că se revarsă cu profuziune asupra populației statului?

Sunt o mulțime de Români bine instruiți, bine calificați și apti în toate privințele de a ocupa funcțiuni publice și cari pe lângă toate aceste aptitudini cunosc perfect limba maghiară; de ce nu mai pot străbate aceștia de drăcia candidaților unguri, botezați și nebotezați, la câte un post fiă cât de neînsemnat?

Cum vine că astăzi și cei mai muncitori, mai diligenți și mai așezați amployați de naționalitate română, cari ocupă ici colo nise funcțiuni foarte modeste la administrație, pe la judecătoria, pe la oficiile postale etc. sunt prigoniți, maltratați și delaturați în modul cel mai neuman, rămîndu pe strade cu familii grele și trebuind de desperare să ia lumea în cap?

Vom aduce unele exemple din cele mai recente, ca să nu ni se dică, că susținem nise lucruri neadeverate.

În comitatul Sălagiului, în comuna Goroleului mare de lângă Someșu, a fost ales la 1884 un notar de cerc de naționalitate română. Patru ani de zile acest notar și-a împlinit îndatoririle sale spre mulțămirea generală a populației cercului său, dovedind în toate privințele aptitudinea sa și avînd cea mai bună calificățiune. El era însă ales numai provisor în locul unuia, care a fost destituit pentru neregularități în oficiu, și în 24 Octomvre anul curent avea să fiă după lege noua ales pentru ocuparea definitivă a acestui post.

Ce se întembla însă? Acestu brav și conștient notar român nici n'a mai fost pus în candidație de către solgăbirul de acolo și acesta nu s'a sfiit a anunța, ca președinte al comisiunii, că deorece *notarul este de origine română, n'a mai putut fi pus în candidație.*

Și fiind vorba odată de naționalitate ca cauză de împedecare, credeți că în locul lui s'a candidat un Ungur? Nici pomenire, voinicosul solgăbiru a aflat cu cale a deschide cariera unui Evreu, care trece înaintea lui de patriot și a cărui origine nu mai formeză aji nici un impediment.

Vedîndu alegătorii aceste miserabile uneltiri ale solgăbirului, s'au indignat și s'au mîhnit în așa măsură, încât n'au mai voit să ia parte la alegere și protestîndu au părăsit sala. Numai un alegător evreu cu unul din concurenții evrei, care nici n'avea dreptul electoral, au rămas în sală cu solgăbirul. Atunci acestu pașă nititelu al comitatului s'a ridicat de pe scau-

nul și cu voce tare a proclamat pe unul din Evreii candidați ca „alesu cu aclamațiune”.

Pe când se întembla acesta în sală, alegătorii din afară desbăteau cu multă amărăciune casul acesta de nedreptate strigătoare la cer și înjurau pe solgăbiru, care n'avu nici atîta inimă ca să ia în considerațiune că, pe lângă perfecta calificăciune, Românul mai era și un om chinit și sîracu, fiindu tată de familie cu șese copii. Vorbeau bieții omeni și de împrejurarea că acestu Român, înainte de a ocupa postul provisoru de notar, care l'a purtat cu onore timp de patru ani, a fost șese ani învățătoru la o școlă de stat unguresc.

În fața unui asemenea casu, care nu este nicidecum singuraticu, întrebăm: mai pôte fi vorba de lipsa de cunoștință a limbii maghiare ca pedecă pentru ocuparea de funcțiuni publice? Nu este învederat, că avem de a face aici cu o despoiere din cele mai barbare a cetățenului meritat de mijlocul de a-și pute câștiga și el în modu cinstit și folositoru pentru binele publicu *pânea de toate zilele?*

Unde, în ce stat, care are pretențiunea de a fi numărat între statele civilizate, se mai pôte întembla ca să i se ia cetățenului muncitoru și onestul într'unu modu atîtu de crudu *pânea din gură?* unde s'a mai auditu ca organele administrației să procedă cu atîta nerușinare față cu un om cu merite? cine a mai vedutu atîta barbaria ca un amployat vrednic să fiă scos din oficiu și espusu peirei de fôme cu totă familia sa, pentru că solgăbirului îi placu mai bine ochii unui Evreu veneticu și netrebnicu?

Și spre a nu apare nicidecum parțial în împărtașirile noastre observăm, că notița despre acestu casu înfiorătoru am luat dintr'o foia, care nu se distinge nicidecum prin simpatii față cu poporul român, din clericalul „Magyar Allam” (Nr. 294 dela 4 Noemvre). Dacă chiar și acestu foia, care emuleză cu celelalte foi unguresci în uneltirile de maghiarisare, se scandalizează de o asemenea procedere a pașaleloru din comitate, atunci ce să mai dicem noi?

Spre ilustrarea afirmării noastre, că aji au ajuns lucrurile acolo sub stăpînirea lui Tisza, încatu umblă organele guvernului ca lupii flămânți prin comitate cu scopu de a lua din gura Românului bucătura de pâne, ce este și el în dreptu a-o pretinde după atâtea jertfe ce le aduce pentru acestu stat, spre ilustrarea acestei afirmări, dicem, vom mai aminti un casu foarte semnificativu, care ni s'a împărtașit din comitatului Bihorului.

În comuna Buduleșa, lângă Beiușu, comitatului Bihorului, un notar de cerc român, om de omenia, diligent și bine calificat, a fost multu persecutat de solgăbirul unguru de acolo, din cauză că nu-l putea suferi pentru că era Român. Acestu solgăbiru a făcutu ca notarul să fiă suspendat din postul său, așa că omul fiindu lipsit de mijlocu, a trebuit să își vîndă totu ce mai avea. Într'aceea dovedindu-se nevinovăția lui, a fost restituit în postu. P'atunci îi mai rămăseseră din totă mica sa avere, mișcătoare și nemișcătoare, numai patru purcei. Solgăbirul trecîndu, tocmai în ziua în care avea să fiă reabilitat notarul român, pe lângă locuința lui și aflîndu că purceii erau ai lui, a dat ordinu ca doi din ei să fiă duși în curtea sa, pentru trebuințele lui.

Fapta acestă a solgăbirului într'atîta a mîhnit pe sormanul notar, încatu într'unu accesu de supărare nespuse s'a incuiat într'o odaia și s'a împușcat.

Notarul se numea Mangra, ér solgăbirul este și aji tare și mare și se numesce Beliczey.

Etă așa mergu lucrurile în statul guvernat de Tisza Kalman. Vorbesc fariseii dela

putere când se tratăză — de ocuparea funcțiilor publice — de ideia de stat, de limba statului, de patriotism și Dumneșu mai scie ce și în realitate se tractăză numai de despoierea cea mai barbară a bietului Român, e vorba numai de a lua pânea din gură, pânea ce și-o agonisese cu muncă onestă și curată și ce e și el în dreptu a-o pretinde dela stat.

Mai pot susține cei dela putere, că aici trăim într'unu stat de drept și de cultură, când se petrecu aprôpe dilnicu asemenea barbarii?

Scrisori de aderință adresate generalului Traianu Doda.

Ilustrisime domnule Generalu! Venindu-ne și noue la cunoștința bărbătesculu și românescul pronunțamentu, ce l'ai făcutu dietei, îți trimitem felicitările noastre, pe lângă deplina recunoștință, că ai descoperit Europei deplorabila situație, în care e adus poporul român, și ai arătat, prin ce măsuri drastice l'au scos din legislațiunea țerii. Te asigurăm, că-ți suntem aderenți întru toate.

Vrană, în 23 Octomvre 1887.

Iosif Tămășel, parochu în Vrană; Pavel Roșu, parochu; Ioan Miclea, comerciant; Ioan Chrețu, Păun Atneaga, Mateu Munteanu, Nicolae Miteru, Toma Boraciu, Toma Irimie, Nistoru Munteanu, Toma Munteanu, Pavel Miteru, Ioan Munteanu, Martin Balmez, Martin Chrețu, Pavel Petrișor, Damaschin —, Martin Atneaga, Toma Surlașu, tutor.

Ilustrisime domnule Generalu Traianu Doda deputat dietalu! Subscrișiloru venindu-ne la cunoștința epochala declarațiune a Ilustrității Tale din 10 Octomvre 1887 prin care v'aji declarat înaintea dietei că: „nici la lucrările ei nu participați nici dela mandat nu renunțați,” ca alegătorii ai cercului electoralu Caransebeșu ne declarăm: că pasul făcutu prin literile Ilustrității Tale, din partea noastră este deplin aprobat și consimțim întru toate cu Ilustritatea Ta.

Te asigurăm, Ilustrissime, că corupțiunea ei amăgirea nici când nu va intra în inimile grănicerilor și Almăjenilor Tei, alu căroru ostaș și conducătoru ai fost și vei rămâne Ilustritatea Ta.

Dacă de 100 de ori s'ar rîndu alegere în cercul Caransebeșului, noi totu de atâtea ori vom rămâne pe lângă persoana Ilustrității Tale; ér la casu că vei fi eschis din candidare, la sfatul Ilustrității Tale, vom alege totdeuna astfelu de bărbatu, care va lupta în contra corupțiunii și va arăta, că pentru cercul Caransebeșului nu există mijlocu de corupțiune.

Să trecem la mulți ani mîntuitorule și conducătorule, alesule alu nostru deputat dietalu.

Borlovenii-vechi, 24 Octomvre v. 1887.

Alegătorii comunei Borlovenii-vechi: Iosif Boldea, preot; Iancu Boloacă, Gavrilă Ciolanu, Meina Boldea, Pavel Enea, Iancu Roscobanu, George Moșoiu, Antonie Samela, Petru Molinu, Mișă Drăgila, Mihai Cernescu, Popoviciu, Constantin Jianu, Pavel Boldea, Simeon Boldea, Ilie Borchescu, vice-jude Ioan Serafiu, jude com. George Babeu, Iosif Tinineu, Ilie Moica, Cusma Imbrescu, Alimpie Zamela, Pavel Banoșu, Ioan Bojinescu, Petru Babeu, Martin Imbrescu, Climent Careba, Maxim Lupșescu, Climent Moica, neguțător; Ilie Babeu, Ioan Bozoacă, Ioan Lupșescu, Dionisie Ciolanu, Ioan Imbrescu, Enea Mihailu, Ioan Jurchescu, Vasile Piștolu, Pavel Piștolu, Alexiu Imbrescu, Ilie Piștolu, Pavel Ciolanu, Pavel Jurchescu, Nana Zamela, Zaharie Moica, Constantin Gorju, Ilie Lupșescu, Pavel Boldea, învățător; Lazaru Rusmiru, Irimie Gerjoba, Avram Imbrescu, Mihailu Mengiu.

Din Delegațiunii.

În comisiunea pentru armată a *delegațiunii ungare*, raportorul *Rakovsky* a prezentat la 7 Noemvrie n. o petițiune a reuniunii industriale din Budapesta și alta a reuniunii comerciale și industriale din Brașov, ca să se dea și industriașilor din Ungaria și din Ardeal furnisări pentru armată.

Din raportul pentru dislocarea armatei rezultă că actualmintele se află în provinciile ocupate 43 batalioane.

În ședința dela 8 Noemvrie, același raportor și ministrul *Tisza* ceru lămuriri ministrului de război în privința transformării puștii Mannlicher din calibrul 11 în calibrul 8mm.

Ministrul de război *Bylandt-Rheidt* spune că în anul trecut a trebuit să adopte repede pușca de 11 mm. calibrul din cauza situațiunii politice amenințătoare. Aici putându-se transforma pușca în calibrul 8mm., s'a și procedat la această transformare, fiindu mai bună și diferența de plată fiindu foarte mică. Cu calibrul mic și iuțela mai mare, și bătaia puștii mai departe, și cartușele mai ușoare, așa că soldatul în locu de 80, poartă 108, și în carțile de munițiune încap mai multe.

În comisiunea bugetară a *delegațiunii austriace* raportorul contele *Thun* întrebă la 8 Noemvrie pe ministrul de externe, dacă e ori nu în pozițiune, a da espicări asupra *constelațiunii politice actuale*.

Ministrul de externe contele *Kalnoky* dice că toate puterile doresc să se rezolve cestiunea bulgară pe cale pacifică, toate cabinetele chiar și cel rusesc se unesc în punctul, că cestiunea bulgară nu va da pricină la un război european. Situațiunea Europei suferă cu toate acestea greu sub simțământul general de nesiguranță și noi o simțim această în prima linie prin jertfele cele mari, ce suntem nevoiți să le aducem, pentru ca să ținem puterea armată a monarhiei în deplină pregătire. Pentru întâmpinarea pte mai cu efect a pericolului unui război ne amu unitu strinsu cu acele puteri cari au intențiunii curate defensive și pacifice. Acestu program, care-lu urmărim în comunu cu Germania, a făcutu propagandă în Europa și a adus cu sine alăturarea Italiei. Speru că la executarea acestui program nu ne va lipsi importantul sprijin al Angliei, ale cărei țeluri politice și interese în Orientu sunt identice cu ale noastre și cu ale Italiei. Dér decât în anul trecut delegațiunile erau prea pesimiste, de rândul acesta le avertizează să nu cadă tocmai în contrariul, să nu fiă prea optimiste. Ministrul nu pte sta bun pentru pace sub ori-ce împrejurări, căci acesta atărnă de factori necalculabili.

Demel întrebă despre raporturile cu Serbia în urma schimbării cabinetului sârbesc, dacă s'au schimbatu ori sunt totu așa de amicale.

Ministrul *Kalnoky* dice că raportul cu Serbia e amicalu și e gata a'i da sfat și a o ajuta, dér evită a se amesteca în afacerile familiare interne. Acestu program îl urmăresce față cu toate statele balcanice. Schimbarea de cabinetu a trebuit să se facă, fiindu că partida care a fost până acum la putere n'a mai avut majoritatea în țară. Noue ne e bine venit ori-ce cabinetu, care are încrederea regelui și noue ne e amicalu. Ministrul președinte Ristic e politicu expertu și prevădătoru, și Sârbu patriotu, care a înțeles că pozițiunea Serbiei ca regat independentu s'a schimbată cu totul. Până acum n'avem motivu de a nu ne încrede în d-lu Ristic. Raporturile cu cabinetul său sunt bune

și amicale, și nu se observă nici un semn, că din nou și în mod deosebitu ar pătrunde din Serbia pe teritoriile noastre, ce se hotărânescu cu ea, vr'o influență dușmană. Ministrul speră că voru exista și pe viitoru raporturi amicale cu Serbia.

Raportorul *Thun* cere lămuriri asupra *tractărilor comerciale și vamale cu Germania, cu Italia și cu România*.

Ministrul *Kalnoky* dice că raporturile comerciale cu Germania dau puțină speranță. Se va prelungi tractatul actualu de se va putea și intru câtu se va pute, căci totu e mai bine decât o stare fără tractat. Opiniunea publică în Germania e pentru sporirea vămiru și multe s'au și sporit, dér și noi amu sporit diferite vămiri. Aici nu se pot schimba lucrurile.

Cu Italia tocmai acum se facu tractări, de aceea nu pte da lămuriri. Dér amândou părțile doresc încheierea tractatului. Momentanu s'au întrerupt tractările, fiindu că delegații noștri ceru noue instrucțiuni asupra unor puncte.

Cu *Rumânia*, durere, au încetat negocierile. Noi amu făcutu însemnate concesiiu Rumâniei, se înțelege în presupunerea și cu condițiunea, ca și România să ne acorde în schimbă concesiiu corăspundătoare. Răspunsul Rumâniei însă n'a fostu de natură a face să se continue tractările. Acesta s'a și comunicat guvernului român, dér acesta n'a mai răspuns.

În privința *căilor ferate orientale*, la întrebarea aceluiași raportor, ministrul dice că căile ferate de jonctiune turcesc, atât în Rumelia cât și în direcțiune spre Serbia, anume la linia de jonctiune Nișu-Vranja, sunt terminate. Pe partea sârbescă încă e gata linia până la Vranja, așa că această linie se pte deschide. De asemenea va fi gata în acestu an linia sârbescă Nișu-Țaribrodă. În Bulgaria asemenea linia ce vine din Turcia a ajuns până în Sofia, unde a și intrat prima locomotivă. Acum se lucră la linia bulgară ce duce la Țaribrodă, așa că la primăveră va fi deschisă linia europeană ce duce prin Sofia la Constantinopolu. Chiar și linia Belgradu-Vranja-Salonicu s'ar pte pune în circulațiune aici, decât n'ar sta în cale o dispozițiune a conferinței de patru, ce la propunerea Turciei, care nutrește neîncredere față cu Austro-Ungaria din cauza fabulei cu înaintarea Austro-Ungariei la Salonicu, a pusă ca condițiune ca amândou liniile, cea spre Constantinopolu și cea spre Salonicu să se pună deodată în circulațiune, și așa deschiderea liniei Nișu-Vranja-Salonicu atărnă de terminarea căilor ferate bulgare. Serbia a făcutu pași în Constantinopolu ca să urgeză deschiderea acestei linii.

Rieger întrebă, de ce Austria nu s'a alăturat la hotărârile conferinței naționale în privința protejerei proprietății literare și artistice?

Ministrul *Kalnoky* crede că cauza e împrejurarea, că legislațiunea indigenă în privința acestei cestiuni încă nu e deplină încheiată în ambele jumătăți ale monarhiei și deși nu s'a putut interveni în afară în această cestiune *S pare așadér, că puterile care mergu numai cu un picioru, fugu mai iute decât noi cari avemu două picioare*.

Mattusch întrebă cum stă alacerea cu regularea *Porților de feră?*

Ministrul *Kalnoky* răspunde, că a stăruit pe lângă guvernul unguresc să urgeză lucrările. Lucrările pregătitoare sunt terminate și speră că în primăvera viitoare voru pute de faptu începe lucrările de regulare.

Ministrul mai spune în desbaterea specială, că va da atențiune și îmbunătățirii lefurilor misiunilor și oficiilor consulare, care fără îndoială au să protejeze comerțul, dér ca problemă principală au să protejeze pe supușii monarhiei.

SCRILE DILEI.

Scim că toate încercările „*Kulturegylet*”-iștilor din Clușiu de se face ca și „*Kulturegylet*” ulu Săcuilor să se unescă cu ei au rămasu zădarnice, ba încă au fost respinși din partea Săcuilor așa cum nu li-a plăcut. Acesta nu pte s'o uite „*Ellenzék*”, căruia îi lasă gura apă după cele 30,000 fl. ale „*Kulturegylet*”-ului săcuiesc. Ce folos, dice el, că a fostu exploatată societatea maghiară de 30,000 de floreni capitalu și pe lângă aceea taxele obicinuite de membru, decât „*Kulturegylet*”-ulu săcuiesc nu pte arăta altu rezultat al activității sale, decât tipărirea unui simplu calendaru de a 3-a clasă. Calendarul acesta era decât să contină raportul activității „*Kulturegylet*”-ului săcuiesc, dér fiindu că activitatea — după spusa lui „*Ellenzék*” — se reduce la rezultatul unui zero, autorii lui au fostu siliți să-lu umple cu date calendaristice. Programu „*Kulturegylet*”-ului săcuiesc are de scop dezvoltarea culturală și economică a Săcuilor, împedecarea emigrărilor, înaintarea industriei etc. „*Ellenzék*” însă arată cu date din punctu în punctu, că nici pe una din aceste direcțiuni reuniunea săcuiesc n'a lucrău nimic. — De s'ar face praf și fărime „*Kulturegylet*”-ulu, nu pte împedea emigrarea Săcuilor. Crede ore că Săcuilul trăsese cu ellenzekiane și kolozsvariane?

—x—

Decretul de expulsare a d-lui *Alexandru Ciurcu* s'a revocat de guvernul român, spunu țările din București.

—x—

În comitatul *Trei-scaune* au încursu în decursul lunei lui Octomvrie 41,225 fl. 83½ cr. în darea directă, și 3137 fl. 44 cr. în darea militară; decât cu 501 fl. 70½ cr. în darea directă și 519 fl. 44 cr. în darea militară mai puțin ca în Octomvrie anul trecut. Acesta nu însemnă că starea materială a poporului progresază.

—x—

La 8 Noemvrie au sosit în *Oradea-mare* 64 de copii slovaci orfanu, însoțiți de președintele scaunului orfanal al comitatului *Trencin* și de o supraveghiătoare. Copii au fost parte aloptați de proprietari și alți locuitori ai comitatului *Oradea-mare*, parte luați în îngrijire sub astfelu de condițiuni, care „asigură deplinu” creșterea acestor copii în „spiritu maghiar”. — Ce facu bărbații de inimă ai Slovacilor?

—x—

În *Martfalenii* din Săcuime un incendiu a pricinuit o pagubă de 10,000 fl. Din aceștia numai a treia parte erau asigurați.

—x—

În *Tergu-Mureșului* s'a descoperit o înșelătoarie ce o practica de mai multu timp în manipularea cu timbrele cancelistulu dela magistrat *Iosif Vegh*. Anume s'au descoperit pe acte 600 de timbre ce deja fuseseră folosite. *Vegh* e suspendat din postu. Copiii săi au o terit 1000 fl. ca despăgubire. Afacerea se află în mâna judelei de instrucțiune *Akusi Szócs*.

—x—

O societate de 30—35 membri maghiari a sosit

(6.) FOILETONU.

LOGOFETULU MATEIU

NOVELA.

Sub salcâmi, ce erau înaintea caselor boeresc, era întinsă o masă mare, și par'că așa'i sta de bine mesei cum era la umbră, încât chiar sătul să fi fostu, nu te-ai fi putut răbda să nu te așezi pe un scaun lângă coconul Nae sau lângă cocóna Eleftera.

În fruntea mesei ședea coconul Nae, desbrăcatu de haina de pe desupra și se uita ca unu presidentu la toți cei de față, se uita însă cu deosebire la sticlele de vinu, ce se aflau alătură într'unu vasu cu ghiață, și cum se uita, simțea par'că răceala, ce avea să-lu cuprindă când va încerca vr'unu paharu.

Așa-i véra când e caldu, e destul să ai lângă tine puțină udătură pusă la ghiață, ca să te simți mai îndemănatu.

În frunte ședea coconul Nae, ér alătură lângă el ședea cocóna Eleftera, îmbrăcată într'o haină largă de pânză subțire, croită par'că anume pentru căldurile Bărăganului.

Cocóna Eleftera nu era ocupată cu masa, ci mai multu cu copii și cu copilele sale, cari peste scurtu timp aveau să plece la învățatură la orașu.

După prânđu cocóna Eleftera merse în casă cu

copilașii săi, ér coconul Nae rămase în curte la masă, cu turceșea lângă el și cu țigărele în mână. Sorbea câte odată din cafeaua sa cu caimacu și slobozea nise fumuri, cari se urcau vârtej-vârtej pe dinaintea caselor boeresc. Se uita lungu după fum, dér de cugetat nu se cugeta la nimic, deorece nu'i era cu puțință să se concentreze asupra unui singuru lucru. Felu de felu de idei năpădeau în capul său, toate însă cu aceeași țăriă, așa încât se întunecau una pe alta.

Pe când sta astfelu coconul Nae, iată că se ivesce la curte scutarul Dumitru, unu mocanu cu chieă, rasu pe la urechi, slugă credincioasă a boerului; din moși în strămoși toți ai lui nenea Dumitru se încălțiseră pe lângă familia coconului Nae.

Venea de multe ori fără nici o trebă la curte, venea numai așa să stea de vorbă cu boerul, dér astăzi venise cu trebă.

Peste puținu timp avea să mergă la munte, să ducă cele de lipsă ciobanilor, să ia socotela oilor și apoi să le plece la câmpu la moșiă, căci peste érnă aci își erna coconul Nae oile.

Pe când boerul și cu scutarul său erau cufundați în vorbire, Maruța vine să strângă de pe masă.

Scutarul niciodată n'a văduțu așa de bine, și'i era necazu unde era ea așa de arătósă.

Nu pentru altceva fi era necazu, dér numai din pricină că elu aușise de dragostea logofetului Mateiu și par'că desnădăjduise de cugetul ce-lu avea, căci

sciți cum e omul, decât are față mare nu se uită cu ochi bun la alte fete.

Maruța a strinsu de pe masă, s'a uitat la scutarul Dumitru, dér n'a vorbitu nimic cu el și nici că se cuvenea acesta în fața boerului.

Scutarul Dumitru, gătânduși vorba, plecă, ér coconul Nae rămase singuru în capul mesei și fuma și se gândea la oile sale.

Din întâmplare își pironi privirea asupra Maruței, care se afla în curte înaintea căscioarelor din fața caselor boeresc, călca rufe și cânta.

„Frumosă fată!” grăi încetu coconul Nae și'i ridică piciorul dreptu de 'lu puse pe unu scaun de alătură. „Frumosă fată!” repetă el și în această clipă îi păre foarte bine că logofetului Mateiu îi place, și că pte o va lua de nevastă. „Bun gustu are Mateiu!” își gândi boerul și pentru momentu își uitase de toate câte spusese cocóna Eleftera despre obrăsnicia lui Mateiu.

Așa gândea coconul Nae, când deodată eși din casă cocóna Eleftera, se duse deadreptul la Maruța și o certă și o certă numai ca pe ea, din pricină că în odaia ei a văduțu o muscă sburându.

— Nu ți-am spus să dai muscele afară? — strigă cocóna și tremura totă. — Nu știu ce-i cu tine, Maruțo..., te-am adus ca pe o fată săracă, te-am ținut ca pe o fată de ómeni bun și scie sfinții ce-i cu tine!

cu trenul de a s'era la Clușiu din Oradea-mare cu scopul ca să viziteze teatrul național de acolo — Săpa va de deficită ?

—x—

Ună ucază ală poliției ungurești din *Teresiopolu* a oprită, cu ocaziunea sărbătorii bisericești gregoriane, „*diua morților*“, reprezentarea piesei teatrale nemțești „*Der Müller und sein Kind*“. In cea mai apropiată adunare generală a reprezentanței orașenești se va adresa o interpelare în această afacere.

—x—

In *Pesta* a fostă într'o cărciumă o strașnică *bătăia* între *artilieriști* și *honveđi*. Honveđii cereau mare să le cante lăutarii ciardași, ér artilieriști, cei mai mulți boemi, se opuseră d'a se cante danțuri ungurești. Honveđii fură cumplită bătută și fugiră, dér veniră și cu alți tovarăși înarmați și începură din nou *bătaia*. Antilieriști, deși mai puțin la număr, s'au ținut bine. Au fostă de amândouă părțile răniți. O patrulă de o jumătate companie infanteriști a pusă capetă *bătaii*.

—x—

In comuna *Daia* de lângă *Sibiu* s'a întâmplată la 28 l. c. o revoltătoare scenă. Ună nefericită faptuitoră despropă ună cadavru de curândă înmormântată; îi tăia, nu se scie din ce motiv, o urechiă, îi fură căciula, și fiindă-că începuse a se crepa de *fiuă*, faptuitorul nu-și pută continua jăfuirea mai departe și lăsă lucrul întru atăta. Când însă a vrută să vëndă căciula furată la ună individă din *Sibiu*, gendarmii l'au prinsă.

—x—

„*Națiunea*“ din București scrie: „*Ună mare transportă de materială de războiu și altele a sosită dela usina Krupp pentru pirotechnia armatei. După câtă ni se spune de o persoană în stare de a fi bine informată, ministerul de războiu a făcută în luna această nouă comande la Krupp*“. Ne mai spună diarele din București că bugetul pe 1888 ală acestui ministeră va fi sporită cu 3 milioane lei

—x—

Réposatului *Dr. Drasch* din București, care a fostă ună binefăcătoră ală populațiunei sărace, i se va ridica prin subscripțiune publică ună monumentă la mormentă. Pe mormentulă lui s'au depusă mulțime de corone de tôte clasele societății. Tărănimea chiar se duce și depune cunună pe mormentulă binefăcătorului ei. *Dr. Drasch* a murită săracă, 6 lei s'au găsită în casa lui. Primăria Bucureștiloră a vrută să-l îngrope pe cheltuiala ei, dér o-a prevenită ună farmacistă română, care din recunoștință a suportată cheltuelile înmormântării.

—x—

Marți, 27 Octomvre, au plecată din orașul *Iasi spre America*, prin *Hamburg*, 40 de *Jidovi*. Mare parte din ei au avută bilete de drumă trimise din partea comitetului israelită din *New-York*. Le urămă drumă bună și alții după ei!

Tinerimea maghiară.

Oficiosul „*Nemzet*“ din *Budapesta* scrie următoarele cu privire la *junimea universitară* din *capitala Ungariei*:

Este ceva fatală în progresul intelectuală ală *junimei noastre*! Spiritulă ei s'a infectată cu desăvârșire. În locă să ședă acasă să citească și să învețe, studenții facă demonstrațiuni ordinare, sbieră pe strade, spargă ferestrele caselor, pretindă a face pronunciamente în

vięta noastră politică. Totă ce este mai infectă, mai ordinară și mai scandalosă află refugiu sigură în mijloculă *junimei universitare*. Când nu au prilej să facă scandaluri pe strade, se înceraă între dēnșii. În adunările loră urlă, nu discută. Lumea care trece prin strada universității se simte scărbită de murdăriile ce aude din palatulă universitară.

Noi invitămă pe tinerii nostri să se desbare de asemenea idei infecte, să se pună cu stăruință pe carte și să se lase de scandaluri.

Noi nu mai avemă nimică de adăogată.

Sciri poliționesci. Eră s'era o cală de croitoră s'a impușcată cu ună pistolă cu intențiunea d'a se sinucide. Greu rănită, dér nu de mörte, fu transportată la spitală. Motivulă încercării de sinucidere nu e cunoscută.

Cucuvăa, care atăta timpă a atrasă s'era pe promenada de josă o mare parte din populațiunea *Brașovului*, a fostă prinsă eri de o cală de *șidar* în *șidulă* din grăpa de lemne a orașului.

Ultime sciri.

„*Neue freie Presse*“ află din *Petersburg*, că foile ruse consideră vorbirea lui *Kalnoky* ca punctă de plecare ală unei noue faze a situațiunei politice. Rusia trebuie să pună directă întrebare: *războiu ori pace?* pentru ca să amuțescă amenințările. Pacea se asigură numai prin alipirea Europei de Rusia și nu întorsă,

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „*Gaz. Trans.*“)

BERLIN, 12 Noemvre. — Locurile de plată ale băncii imperiale au fostă avisate a nu mai acorda împrumută pe valorile ruse. Hărțile ruse au cădută érašă.

CHICAGO, 12 Noemvre. — Patru anarhiști au fostă spēndurați eri la amēđi. Ordinea n'a fostă turburată.

SAN-REMO, 12 Noemvre. — Ună consiliu medicală constată umflătura nodului gâtului ce s'a ivită în *șilele* din urmă și care se speră că va da érašă îndērētă prin întrebuintărea mijloceloră potrivite.

DIVERSE.

Căni sēlbătăciți din Constantinopole. — Căni sēlbătăciți se găsesă forte mulți la *Constantinopole*. Éta ceeace *Hacklaender* ne spune: „*Nici se potă inchipui stradele Constantinopolului fără căni sēlbătăciți ce le lăsesă în bande nenumărate. De ordinară, îi faci iluzii asupra lucrurilor ce citescă, și realitatea le distruge; aici nici vorbă de așa ceva. Toți călătorii în unanimitate descriu pe acești căni ca o calamitate, dér în realitate ei au rămasă mai presusă de orice descriere. Acești căni aparțină unei rase particulare. Ei se asemănă multă cu căni mocănesă; dér au cōda întōrsă, perii scurți și de o colōre galbenă murdară. A-i vedea alergândă ici și colea ori întindēndu-se la sōre, trebuie să mărturisescă că nici ună animală n'rae aerulă mai obrănică; voiă țice chiar mai canalie. Tōte stradele, tōte pietețele suntă pline de ei. Ei stau în fața caselor, așteptândă să li se arunce o leacă de mănecă, ori suntă*

culcați în mijloculă stradei și *Turcii* pentru a nu pēcătui se întorcă din drumă pentru a nu-i deranja. Nici odată n'am vēđută pe ună *Musulman* respingēndă ori bătēndă ună căne, din contră am vēđută pe lucrătorii dāndu-le rēmășițele mesei loră. Singurii mateoții și luntrașii nu-i tratēză cu bunătate, și de aceea forte mulți din acești căni își găsesă mörtea la *Cornulă de Aură*. Suntă mai mulți ani, continuă *Hacklaender*, de când *Mahmud* făcū să se transporte câteva mii de acești căni pe o stāncă pustie aprōpe de *insula Prinților*; acolo ei se devorară între dēnșii. Acestă totuși n'a servită la nimică, atātă e de mare fecunditatea loră. La fiecare pasă găsesă borte făcute în pāmēncă, unde locuesce o tēnēră familiă de căni; ei așteptă acolo momentulă când și ei voră fi mari și voră face și ei la rēndulă loră stradele *Constantinopolului* neplăcute și periculose. Fiecare stradă are căni ei, și nenorocirea cănelui care se rățucesce în domeniulă vre-unui vecină. Am vēđută adesea căni rupți în bucăți de alții decă n'au putută scāpa prin fugă. Numai într'o împrejurare, povestescă d-nulă *Marmier*, tōte aceste populade de căni esū fără frică din diferitele loră domenii, și se reunescă într'ună comună acordă. Acestă se întâmplă atunci când suntă atrași de vr'ună banchetă estra-ordinară, când mirōsă mörtea vr'unui cală. Fericita întâmplare se răspāndescă cu iuțela fulgerului printre tōte districtele. Se vēđă atunci strigēndu-se împrejurulă casei ce le făgăduescă bogata masă. Ei se orēnduescă câte doi, doi pe urma animalului ce este dusă la maidană, îl urmăză în tăcere, mergēndă încetă și cu ună felă de tristeță ipocrită, apoi îndată ce cadavrulă este părăsită se năpustescă asupra-i și nu-lă lasă până ce nu mai au nici oșe de rosă, când fiecare se reintōrce în cvartirulă sēu. Este ună faptă pozitivă că între acești nenumărați căni e o clasă deosebită, mai periculōsă decătă tōte celelalte, aceea a *Turciloră bētrāni*. Aceștia pară a fi jurată o ură eternă *Europenilor*; ei îi mirōsă de departe, îi recunoscă în întunerec și se repedă asupra loră cu furia antipatiei musulmane.

Tōte încercările făcute de împērați pentru a se scāpa de această rasă hidoasă au rămasă până acum fără rezultat. *Turcii* se opună tuturoră măsuriloră ce se iau. De altminteri e de observată că aceste animale, oricātă suntă de incomode, suntă în *Constantinopole* ună răă trebuinciosă. Ei remediază neprevederii primăriei curățindă stradele de o mare cantitate de materie a căroră putreficiune ar răspādi în aeră miazme aducētōre da bole. (Tēra nouă.)

Ună actă de dreptate. Ună procesă curiosă, ce a durată doi ani în *Varșovia*, a fostă rezolvată în 1849 de însuși *Țarulă Nicolae*. Ună generală bogată rusă s'a logodită cu frumoșă fată a unui nobilă *Polon* și a primită învoirea acestuia pentru cunună. În biserică veni numai mirele cu ună căpitană și doi locotenenți, primulă îmbrăcată ca popă, cei doi ca martori și astfel generalulă fu cununată. După doi ani i-se ură generalului de nevastă-sa și-i țise că pōte pleca la tată-sēu. Totodată elă îi esplică chipulă în care se cununaseră fără popă. La începută ea cređu că e glumă, dér crudulă ei bărbatū o convinse repede și o gonī din casă. Tata ei intentă procesă, dér perdū la tōte instanțele, căci generalulă era puternic. Atunci *Polonulă* se adresă *Țarului* și acesta hotărī: de ore-ce generalulă în realitate nu e cununată cu soția sa, negreșită că n'are valōre căsătorie; dér pentru că a înșelată pe femeă în modă așa mirșavă, generalulă își perde rangulă și nici odată nu va pută ocupa vre-ună postă. Tōtă averea lui va fi a femeii înșelate, ér dēnsulă nici-odată nu se va mai pută căsători. Căpitanulă, care fusese travestită ca popă, va rēmānē popă tōtă vięta lui, ér cei doi locotenenți voră fi paraclisierii lui.

Editoră și Redactoră responsabilă: **Dr. Aurel Muresianu.**

De când cu logofētulă *Matei* țai-ai perdută mințile! Șe scii că am să te trimită precum te-am adusă!

Aceste vorbe le țise cocōna *Eleftera* așa de înfuriată, încātă tōtă se înroșise și tremura de par'că avea să o ajungă o nenorocire nespūsă de mare.

Coconulă *Nae* se speria, alergă la cērtă și încerca să-și liniștescă nevasta.

— Ți-am spusă să mă scipi de logofētulă *Matei* cămă face neliniște prin curte, ți-am totă spusă și vēđ că tu mă vei omori cu țile.

— Nu potă, draga mea, — se văiera boerulă — imă este mână drēptă... dér lasă că am s'elū înfruntă și s'elū dojenescă, de mē va pomeni. Las' pe mine *Eleftero*, — țise boerulă punēndă mână pe inimă, — las' pe mine, — repetă, — numa te liniștesce! — grăi elă și-și conduse nevasta în odae.

A mai stată puțină pe acasă, a mai întrată de vre-o două ori prin odae și în cele din urmă se puse într'o cabrioletă și plecă la câmpă.

Maruța își perdū dispozițiunea de până acum, își curmă cânteculă și călca mai departe cu ferulă, mână fi umbra însă mai iute ca mai nainte. Voia par'că să gate repede, să se pōtă afla singură și scāpată de muncă.

Sōrele era spre apusă și bătea tocmai acolo unde lucra *Maruța*. Ea își mută loculă întrāndă în căscioră.

Baba Rada a fostă martoră la cērtă ce a suferită *Maruța*, și cra forte nēcăjită, așa încātă nici nu s'a vēđută bine în căscioră și începū vorba.

— Cocōna noastră par'că-i bolnavă, căci de ună timpă nu-și mai ia gura de pe tine. Te cērtă din lucruri de nimică, ca și astăđi pentru o muscă. Cine scie decă n'a adusă o dumneaci în haină când a întrată în odae. Nu scie ce-i, dér... tare bolnavă trebuie să fiă cocōna *Eleftera*.

„Eu scie ce este,“ își gândi *Maruța*, dér nu spuse aceea ce gādea, ci cu totulă altceva.

— Așa trebuie să fiă cocōnele cele mari, și așa suntă tōte, și lor le dă mână să fiă astfel, căci n'au altceva de lucru și decă n'ar mai face câteodată și așa, cum a făcută astăđi cocōna *Eleftera*, țeu... le-ar apuca uritulă, și-apoi scii, uritulă este grea bōlă, trebuie grabnică să-i cauți leaculă, căci altfelă te prăpădesce, — grăi *Maruța* și când gātă cu vorba, lāsă ferulă din mână, se puse pe ună scaună și începū a plānge. Ii era nēcăzū că o certase din chiar senină, și-i era și mai nēcăzū pentru că cu totă prilejulă îi arunca pe logofētulă înainte.

Baba Rada vedea starea *Maruței* și-i era milă de i se rupea inima. Avusese și ea fată, dér i-a murită. I-se părea însă că sēmēna multă cu *Maruța* și de aceea era nedespărțită de ea, și astfelă în dragostea ei începū să o domolēscă cu felă de felă de vorbe.

— Lasă că-i trece, lasă că va vedea că s'a pripitū cu cērtă, las'... — vrū să mai țică, dér se oprī căci *Maruța* la făcare vorbă par'că și marea supērarea, ceea ce se vedea după plānsulă ei.

— De ce plāngi? — începū érašă vorba și se apropiă de ea.

— Ei leliță *Rado*..., eu plāngū și cum n'ășū plānge când mē dōre inima, și cum nu m'ășū tângui când nu m'ășū aduce aminte de câte ceva din trecută? — grăi *Maruța* și o înecă plānsulă.

— Lasă-le în pace *Maruța*, lasă-le în pace, căci tōte se voră îndrepta! — o mângăiă *Baba Rada*. — Uite, nici n'ai gātātă cu rufele, și-apoi veđi *Maruța*, este bine, sē-ți faci inima veselă, să poți fi veselă, căci supērarea n'aduce vr'ună bine.

— N'aducă nici ună bine, la rēu să ducă supērarea, leliță *Rado*! Ce să facū decă nu potă fi altfelă decum sunt. Așa am crescută, și greu imă cade ce vēđū în jurulă meu, — țise *Maruța* și se seculă de pe scaună, își șterse ochii ca și cum ar supēra-o lumina, începū din nou să calce, apucă ferulă și când îlă ridică, băgă de sēmă că se arsesse haina ce se aflase sub elă. Luă haina, se uită la ea, o puse pe scaună și nu țise nimică.

Baba Rada a observată, dér n'a țisū nici ea nimică, bagsēmă așa a aflată ea cu cale; mai stētū puțină, își luă nōpte bună, îi pōfti gânduri bune dela *Dumnezeu* și plecă.

(Va urma.)

Móra cu vaporu de vâlțuitu (becheluit) a lui Martin Fromm în Brașov.

Acéstă móră e înzestrată cu cele mai noue mașini auxiliare tehnice. Sunt în plăcuta pozițiune d'a fabrica unu productū alesū (vâlțuitū) și recomandū onor. publicū productele mele alese (vâlțuite). Afară de aceea ținu și unu depositū continuu de fructe păstăiose. Rugându-mă de o numărósă clientela, îmi voiu da totdeuna silința a mulțami pe onor. mei mușterii atătū în privința calitații marfurilorū cât și a prețului.

Cu distinsă stimă

MARTIN FROMM.

Móra cu vaporu de vâlțuitu (becheluit) a lui Martin Fromm în Brașov.

Cursul la bursa de Viena
din 10 Noemvre st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	—	Bonuri croato-slavone	104.25
Rentă de hârtă 5%	99.40	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	99.25
Imprumutul căilor ferate ungare	149.25	Imprumutul cu premiu ung.	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	97.20	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	123.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtă austriacă	87.45
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	113	Renta de arg. austr.	82.70
Bonuri rurale ungare	104.75	Renta de aur austr.	112.—
Bonuri cu cl. de sortare 104.55		Losurile din 1860	135.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.—	Acțiunile băncel austro-ungare	889.—
Bonuri cu cl. de sortare 104.—		Act. băncel de credit ung.	285.25
Bonuri rurale transilvane 104.25		Act. băncel de credit austr.	279.50
		Argintul — Galbini împărătesci	5.93
		Napoleon-d'or	9.92
		Mărci 100 imp. gerin.	61.50
		Lon Ira 10 Livres sterlinge	125.25

Bursa de Bucuresci.
Cota oficială dela 25 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93 1/2	9 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
" " (5%)	91 3/4	92 1/4
" " urban (7%)	103—	104—
" " (6%)	96—	97—
" " (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14. 1/4	15.—
Bancnote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov
din 11 Noemvre st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.66	8.69
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'or	9.90	9.96
Lire turcesce	11.21	11.27
Imperiali	10.20	10.25
Galbeni	5.90	5.95
Scrisurile fonc. » Albina » 6%	101.—	102.—
" " " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesce	110.—	111. 1/2
Discontul	7—10% pe an.	

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,” — GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŪ FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū cu ilustrațiuni, Cursulū XI. — Apare în 1 și 15 și a unei în număr de câte 1 1/2—2 1/2 cōle cu ilustrațiuni frumōse; și publică articlii sociali, poesiă, nuvele, romanuri, suvenir de călătoriă ș. a. — Mai departe tracteză cestiuni literare și științifice, cu reflesiune le cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alasă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieței; și peste totū nisuesce a întinde tuturor indiviților din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plățibil și în timbre postali.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursulū XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 cōle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literari. — Prețul de abonamentū pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plățibil și în bilete de bancă și în timbre postali.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vândare și următoarele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețul 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrénu craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elū trebuie să se însore. Nuvelă de Maia Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sēu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Nuvelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioanū Tarco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alū academiiei franceze. Prețul 10 cr.

Barbu cobzarulū. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantulū. Comediă în 5 acte, după Augustū Kotzebue tradusă de Ioanū St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa'le gimnasiului din Fiume prin Vincețiu Nicoră prof. gimnas. Cu portretulū M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 102 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioanū Popū Reteganulū. Unū volumū din 14 cōle. Prețul 60 cr.

Tesaurulū dela Petrōsa sēu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinesdu. Prețul 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opū completū) Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românū. Cartea I. II. III. IV. cuprinđendū materii fōrte interesante și amuzante. Prețul la tōte patru 1 fl., câte una deosebitū 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fōrte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normal (pre-

parandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scōla, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețul unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nōstră pedagogică abia aflăm vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelor nōstre în mēsură în care este acesta! pentru aceea ilū și recomandăm mai alesū Directorilorū și învățătorilorū ca celorū în prima liniă interesati.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovanū. Prețul 15 cr.

Manualū de Gramatica limbei române pentru scōlele poporali in 3 cursuri de Maximū Popū profesorū la gimnasiul din Năsēud. — Manualulū acesta este aprobatū prin Inaltulū Ministerū de cultū și instrucțiune publică cu rescriptulū de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scōla poporală pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilū Trifu, profesorū preparandialū. Prețul 80 cr.

Cele mai effine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești fōrte frumōsū ilustrată. Prețul unui esemplarū broșatū 40 cr. legatū 50 cr. legatū în pânză 60 cr. legatū mai finū 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxū 1.50—2.50.

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumōsū ilustrată pentru prunciile scolarī de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesce. Prețul unui esemplarū broșatū 1⁵ cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru prunciile scolarī de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețul unui esemplarū trimisū franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.: 100 esempl. 5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscătōrei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu mai multe icōne frumōse. Prețul unui esemplarū espedatū franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețul unui esemplarū legatū e 15 cr.